

Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov

Dôsledky 30-ročnej vojny – klesol počet obyvateľov, chudoba

Úspechy

- zámorské objavy
- ľudia odchádzali osídľovať objavené územia
- rástla vzdelanosť
 - o cirkvi zakladali školy – súperili medzi sebou v kvalite školstva
 - o pribúdali stredné školy
 - o takmer v každom európskom štáte vznik univerzít
- rozvoj hospodárstva - nové moderné výrobné postupy

Spôsob výroby v ranom novoveku:

1. Manufaktúry

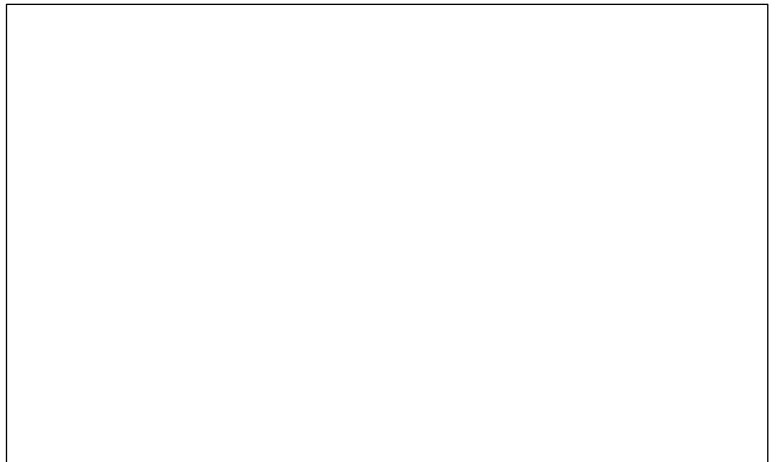
- bohatstvo sa v novoveku získavalo z nových výrobných postupov a podnikania
- manufaktúrna výroba – viac pracovníkov vyrábalo spoločne jeden výrobok, každý len niektorú jeho časť
- takto pracovali predovšetkým textilné, sklárske dielne, metalurgia, výrobcovia luxusného tovaru

2. Poľnohospodárska výroba

- rozvoj výroby potravín
- technologické zlepšenie – lepšie hnojenie
- pestovanie nových plodín – zemiaky, kukurica, pohánka
- prechod z trojpoľného na striedavý systém
- najímanie pracovníkov, ktorí pracovali za mzdu → koniec poddanstva

3. Obchod

- rozvoj
 - nákup a predaj predmetov bežnej dennej spotreby a prevážanie na veľké vzdialenosti
 - centrum obchodu – mestá na pobreží Atlantiku, mestá bohatli
 - hnací motor hospodárstva – zámorský obchod
- DÚ obkresliť mapu trojuh. obchod. s. 71

Zmeny v rozdelení spoločnosti

- feudáli (šľachtici) mali privilégia, no rástol vplyv bohatých mešťanov
- rytieri strácali význam, nahrádzali ich vojaci – žoldnieri
- v poľnohospodárstve práca za mzdu – koniec poddanstva – lénneho systému
- vznik nového štátneho usporiadania – panovnícky absolutizmus
- panovník zabezpečoval vládu pomocou úradníkov – vznikali centrálné spravované štátne úrady
- v 17. storočí absolutizmus ovládol takmer celú Európu – najsilnejší štát Francúzsko, Španielsko, Habsburská monarchia, Rusko. Anglicko a Nizozemsko odmietli.

Veda

- rozvoj prírodných vied – matematika, fyzika, biológia, chémia, lekárstvo
- vznik vedeckých spoločností – odbory a vedci sa špecializovali
- fyzik **Isac Newton** – zákon gravitácie; fyzik **Denis Papin** – tlakový hrniec

Do zošita odpísať Slovníček s. 74 a naučiť sa ho!